

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA, SIKALATOIMINNAN LAAJENTAMINEN, PÖYTYÄ

HANKE Lehtimäen Tila Oy, sikalatoiminnan laajentaminen, Pöytyä

HANKKEESTA VASTAAVA

Lehtimäen Tila Oy
Turuntie 1892
21890 HAVERI

ASIAN VIREILLETULO

Lehtimäen Tila Oy on 4.12.2020 pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta päätöstä siitä, edellyttääkö sikalatoiminnan laajentaminen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) ja liittänyt pyyntönsä YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot YVA-tarveharkintaa varten. Hankkeesta vastaava on 8.12.2020 toimittanut ELY-keskukseen pyytämät lisätiedot hankkeen ominaisuuksista.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeen kuvaus ja sijaintipaikan ympäristö

Lehtimäen Tila Oy hakee ympäristölupaa olemassa olevan sikalatoiminnan laajentamiseen. Lehtimäen Tila Oy suunnittelee tuotannon laajentamista sikalakokonaisuuden yhteyteen sijoitettavan uuden emakkosikalan avulla. Laajennuksen jälkeen tilalla olisi yhteensä 912 emakkoa, 3 199 lihasikaa ja 4 karjua. Nykyisellä toiminnalla on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 25.6.2009 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (pääätösno 47 YLO, LOS-2008-Y-1334-113) 400 emakon ja 3 199 lihasian sikalalle. Sikojen ja siipikarjan tehokasvatusta koskevat BAT-päätelmät tullaan ottamaan huomioon nyt haettavana olevassa uudessa ympäristöluvassa.

Laajennus sijoittuu Pöytyän kuntaan Pöytyänhaverin kylässä kiinteistöllä 636-428-1-80. Fyysisesti laajennus tarkoittaa 3 680 m² uutta rakennettavaa kasvatustilaa sekä tilojen peruskorjausta 653,5 m²:n osalta olemassa olevien 5 819,5 m²:n yhteyteen. Tuotantotilaa on laajennuksen jälkeen siten yhteensä 10 153 m². Lietelannan riittävän varastointitilavuuden saavuttamiseksi sikalan yhteyteen rakennetaan

yksi uusi lietesäiliö ja yksi uusi etäsäiliö. Tämän lisäksi tilalla on käytössä olevia omia sekä vuokrattuja etäsäiliöitä. Uusi etäsäiliö rakennetaan tilan olemassa olevan etäsäiliön viereen kiinteistöllä 734-716-1-1, Salossa.

Lannan määrä suunnilleen 1,4-kertaistuu nykyisestä. Yksikön tuottama lanta hyödynnetään omassa maataloudessa sekä sopimusperusteisesti muiden lähiseudun tilojen peltoviljelyssä. Lannan levitykseen käytettävissä olevaa peltopinta-alaa kasvatetaan kuitenkin samassa suhteessa hehtaarikohtaisten lannanlevitysmäärien pysyessä nykyisellä tasolla. Hankkeessa on huolehdittu riittävästä laskennallisesta lannanlevityspinta-alasta osana ympäristölupahakemuskokonaisuutta. Tilalla on betonipohjaiset betonielementtiseinän varustetut lietesäiliöt lannan välivarastointia varten. Sikalan pesuvedet johdetaan lietekuiluihin, josta ne päätyvät lannan mukana peltolevitykseen.

Sikalan ympäristö on kaavoittamatonta maa- ja metsätalousvaltaista haja-asutusaluetta. Lähin asuinrakennus sijaitsee kaakossa noin 195 metrin etäisyydellä, etäisyyden pysyessä suunnilleen muuttumattomana myös laajennus- ja peruskorjaustoimenpiteiden jälkeen. Talouskeskuksen välittömässä läheisyydessä alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsee tällä hetkellä yksi muu kuin hankevastaavan omistuksessa oleva asuinrakennus. Hankkeen lähivaikutusalueella (< 1 km) ei ole muita kotieläintiloja. Etäisyydet lähimpiin muihin kotieläintiloihin ovat koillisessa noin 1,4 ja lännessä noin 1,6 kilometriä.

Hankevastaavalta saadun tiedon mukaan hankealueen läheisyydessä ei ole ympäristövaikutusten kannalta erityisiä huomioon otettavia kohteita eikä se ole pohjavesialuetta. Lähin pohjavesialue sijoittuu tuotantorakennusten alueelta itäkoilliseen noin 3,7 kilometrin etäisyydelle. Sikalan kaakkoispuolella sijaitsee Kärilänmäen luontopolku sekä näkötorni.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Hanke vastaa olemassa olevaan toimintaan suhteutettuna emakkojen osalta tuotannon hieman yli kaksinkertaistamista. Kokonaisuutena eläinyksikkömäärä kasvaa nykyisestä 1,32-kertaiseksi karjupaikat huomioiden. Toiminnan laajentaminen edellyttää uuden tuotantorakennuksen, lietesäiliön sekä etäsäiliön rakentamista.

Liikenne muodostuu mm. rehun, polttoaineiden, lannan, sekä eläinten kuljetuksista. Nykyisen ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa kuljetuksia on arviolta 948 kpl/v ja jatkossa noin 1140 kpl/v. Raskaan liikenteen suorituskerrat lisääntyvät laajennuksen johdosta noin 200 liikennetapahtumalla vuodessa. Tästä lantakuljetusten osuus on arvioiden mukaan noin puolet. Hakijan näkemyksen mukaan sikalan laajennus lisää toimintaan liittyvää liikennettä suhteellisesti verrattain vähän, noin 20 %. Tilakeskus sijaitsee välittömästi Turuntien (12451) varrella. Tältä luontevia liittymäkohtia kantatielle 41 ovat etelään

mentäessä Ordenojantie (12555) sekä kirkonkylällä Kirkkotie (2250). Vastaavasti pohjoiseen päin mentäessä liittymäkohtia ovat Yhdystie (12452) tai Yläneentie (210).

Tuotannosta syntyvä lanta käsitellään lietelantamenetelmällä. Tilalla on betonipohjaiset betonielementtiseinin varustetut lietesäiliöt lannan välivarastointia varten. Tilan käytettävissä oleva lietelantatilavuus lietekuiluineen on noin 10 300 m³ (netto), josta omia varastotiloja on noin 7 300 ja vuokrasäiliöitä 3000 m³ (netto). Lietelannan riittävän varastointitilavuuden saavuttamiseksi sikalan yhteyteen rakennetaan yksi uusi lietesäiliö, jonka lisäksi tilalla on käytössä omia sekä vuokrattuja etäsäiliöitä. Laajennuksen jälkeen tilan käytettävissä oleva lietelantatilavuus lietekuiluineen on yhteensä noin 17 000 m³.

Eläinsuojien pesuvedet johdetaan lietekuiluihin, josta ne päätyvät lannan mukana peltolevitykseen.

Toiminnasta syntyvä lanta hyödynnetään peltolannoitteena. Lannalle on käytettävissä levitysala yhteensä 234,13 ha omaa peltoa, 40,08 ha vuokrapeltoa ja 553,36 ha sopimuspeltoa. Sikalarakennukset, lietesäiliöt ja etäsäiliöt eivät sijaitse pohjavesialueella. Lantaa ei levitetä pohjavesialueille.

Hanke ei lisää merkittävästi jätteiden muodostumista. Lannan määrä suunnilleen 1,4- kertaistuu nykyisestä. Lannan levitykseen käytettävissä olevaa peltopinta-alaa kasvatetaan kuitenkin samassa suhteessa hehtaarikohtaisten lannanlevitysmäärien pysyessä nykyisellä tasolla. Eläinperäiset sivutuotteet (raadot) välivarastoidaan kylmäkontissa ja toimitetaan keräilyjärjestelmän kautta käsittelylaitokseen. Toiminnassa muodostuvan talousjätteen määrä ei lisäännä.

Lämpöenergia tuotetaan kiinteää polttoainetta (hake polttavassa lämpökeskuksessa, jossa varalämmityslähteenä on öljy. Tilakeskuksella on maanpäällisiä polttoainesäiliötä, joissa varastoidaan ajopolttoaineet (polttoöljy ja dieselöljy), lämmityksen varapolttoaine (polttoöljy) sekä varavoimakoneen polttoaine (polttoöljy). Säiliöt ovat sijoitettu katoksen alla tai sisätiloissa. Ajopolttoainesäiliöt ovat varustettu valuma-altaalla ja tankkaus tapahtuu asfaltoidulla piha-alueella.

Sikalatoiminnasta aiheutuvat pilaantumiskäsitteet tai -haitat liittyvät lähinnä eläinsuojien ilmanvaihdon kautta ulos johdettavan poistoilman sisältämän typen sekä lantaperäisen typen ja fosforin aiheuttamaan kuormitusriskiin ilmassa, maaperässä sekä vesistöissä. Varsinaisten tuotantorakennusten suoraa kuormitusriskiä voidaan sikalatoiminnassa (lietelanta) pitää kohtuullisena. Lattiarakenteiden, lietekuilujen, yhdysputkien ja lietesäiliöiden vuodot ovat mahdollisia mutta äärimmäisen epätodennäköisiä.

Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen

Ajoittaiset hajuvaikutukset lähiympäristöön ovat mahdollisia ilmanvaihdon kautta sekä sesonkiluonteisesti erityisesti lietteen sekoittamisen ja levittämisen aikana. Hajuvaikutuksia pyritään vähentämään sikalarakennusten olosuhdeautomaatiikalla sekä urakoitsijoiden käytöllä (tehokas koneketju) ja multaavalla lietteenlevitystekniikalla vaunuissa sekä vetoletkulevityksessä.

Lannan hyötykäytöstä aiheutuvaa kuormitusriskiä maaperään ja vesistöihin voidaan rajoittaa suunnitelmallisella lannanlevityksellä sekä soveltamalla ympäristöhaittoja vähentäviä levitysmenetelmiä kuten multausta. Tilalla tuotettu lanta levitetään pääosin multaamalla joko vaunulevityksenä tai vetoletkutekniikalla. Urakoitsijoiden käytöllä lyhennetään lannanlevityssesonneja, jolloin myös levityksestä aiheutuvat hajuhaitat vähenevät. Lisäksi lanta ohjautuu hyödynnettäväksi laajalle alueelle lannanlevityssopimusten kautta. Pääosa lannasta pyritään levittämään kevätlevityksenä kylvön alle. Kaikki lanta mullataan tai muokataan maahan mahdollisimman nopeasti levityksen jälkeen.

Sikalakokonaisuus on varustettu tietokoneohjatulla olosuhdeautomaatiikalla hajuhaittojen minimoimiseksi. Rakennettavat uudet osastot varustetaan vastaavilla järjestelmillä. Osa lietesäiliöistä on katettu lietteen varastoinnista aiheutuvien hajuhaittojen vähentämiseksi.

Toiminnasta aiheutuvan melu- ja pölykuormituksen naapurustoon arvioidaan muutoksista huolimatta säilyvän suunnilleen nykyisellään.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 10.12.2020 pyytänyt lausuntoa Pöytyän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Pöytyän kunnan ympäristönsuojelusihteerin 16.12.2020 antamassa viranhaltijalausunnossa todetaan hankkeen ympäristövaikutusten arviointitarpeesta seuraava:

Lausunto annetaan viranhaltijalausuntona, koska ympäristönsuojelulautakunta ei kokoontu ennen lausunnon antamiselle annettua määräaika.

Vaikka kokonaiseläinmäärä 912 emakkoa ja 3 199 lihasikaa ylittää YVA-lain hankeluettelon rajan, hanke ei todennäköisesti aiheuta sellaisia ympäristövaikutuksia, joihin ei voida ympäristöluvan määräyksillä ja toiminnan valvonnalla vaikuttaa. Kokonaisuutena arvioiden ympäristövaikutusten arviointimenettely ei ole tarpeellinen.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Lehtimäen Tila Oy:n suunnittelemaan sikalatoiminnan laajentamishankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa.

Arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 mom.)

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä. (YVA-laki 3 § 3 mom.)

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen ja ELY-keskuksen käytössä olevien hankkeen todennäköistä vaikutusaluetta koskevien valvonta- ja seurantatietojen sekä ympäristöhallinnon paikkatietoaineistojen perusteella. Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 12 §:n mukaan toimitettava ELY-keskukselle tarvittavat tiedot päätöksenteon perusteeksi. ELY-keskuksen on hallintolain (343/2013) 31 §:n mukaan huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankkeen ominaisuudet

Kun tarkastellaan YVA-lain liitteen 2 mukaisesti hankkeen ominaisuuksia, niistä keskeisin on hankkeen koko. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon eläintenpitoa koskevan kohdan 1 b) mukaan arviointimenettelyä sovelletaan sikaloihin, joissa kasvatetaan yli 3 000 sikaa (paino yli 30 kg/sika) tai 900 emakkoa. Eläinsuojahankkeissa kokoa voidaan tarkastella myös eläin-, ammoniakkipäästö- ja lantamäärien avulla (taulukko 1).

Eläinsuojan nykyinen eläinmäärä on ympäristönsuojelulain mukaisiksi eläinsuojan kokonaiseläinyksikkömäärän laskemisessa käytäviksi eläinyksikkökertoimiksi muutettuna 4239,9 ey. Eläinsuojaa laajennetaan 1338,4 ey ja laajennuksen jälkeinen kokonaiseläinmäärä on 5 577,4 ey. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellytetään 3000 lihasialta,

joka on eläinyksikkökertoimina 3000 ey, sekä 900 emakolta, joka on eläinyksikkökertoimina 2340 ey.

Hankkeen mukainen eläinmäärän lisäys (512 emakkoa, 1331,2 ey ja 4 karjua, 7,2 ey) jää alle YVA-lain hankeluettelon rajan (900 emakkoa, 2340 ey ja 3000 sikaa, 3000 ey). Laajennushankkeen koko on eläinyksikköjä, ammoniakkipäästöjä ja lantamääriä vertailen 57 % hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Kokonaisuutena nykyinen toiminta yhdessä laajennuksen kanssa (912 emakkoa, 4 karjua ja 3199 lihasikaa) ylittää hankeluettelon rajan 12 emakolla ja 203 sialla.

Pilaantumisen ja riskien osalta hankkeen keskeiset vaikutukset liittyvät hajupäästöihin, lannanlevityksen ravinnepäästöihin vesistöihin sekä tilan liikenteeseen ja siitä aiheutuvaan meluun.

Eläinmäärän lisääntymisen myötä toiminnan ammoniakkipäästöt kasvavat noin 1,3-kertaiseksi ja lantamäärät noin 1,4-kertaiseksi nykyiseen lupaan verrattuna. Laajennuksen jälkeen lietelanta muodostuu laskennallisesti noin 16 179 m³ vuodessa. Kaikki toiminnasta muodostuva lanta levitetään pellolle ja laskennallinen levitysalan tarve on 694 ha.

Hankkeen ilmapäästöjen ja kuljetuslogistiikan hallinta ovat osa-alueita, jotka voisivat vaatia ympäristölupaa laajempaa tarkastelua, mutta näiltäkin osin riittävä ympäristösuojelun taso voidaan saavuttaa käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT-päätelmät). Ympäristölupakäsittelyn yhteydessä voidaan ottaa riittävästi huomioon vesien- ja ilmansuojelu antamalla niitä koskevia määräyksiä lupapäätöksessä. Lupamääräyksiä noudattamalla hankkeen ilmapäästöjä ja ravinnepäästöjä vesistöihin voidaan vähentää.

Taulukko 1. Taulukossa on esitetty laskennallinen arvio laajennukselle, nykyiselle luvulle/toiminnalle ja tulevalle toiminnalle verrattuna YVA-lain liitteen 1 hankeluetteloon:

- *Eläinyksiköt:* eläinyksikkökertoimet; emakko porsaineen 2,6, lihasika 1 ja karju 1,8 (Lähde: Ympäristönsuojelulaki 527/2014, liite 3 taulukko 1)

- *Ammoniakkipäästöt:* päästökertoimet ovat seuraavat; emakko porsaineen 10,3 kg NH₃/eläin/vuosi, karju 7,1 kg NH₃/eläin/vuosi ja lihasika 3,3 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi (Lähde: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, taulukko 2 Eläinsuojien ammoniakkipäästö-kertoimet, Grönroos ym. 2009.)

- *Lannan määrä m³:* lantavaraston vähimmäistilavuus 12 kuukauden varastoimisaikaa varten sikalan lietelannalle ovat seuraavat: emakko ja porsaat; 9,3 m³/eläin/vuosi, lihasika; 2,4 m³/eläinpaikka/vuosi, karju; 4,9 m³/eläin/vuosi. (Lähde: Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 1 taulukko 1)

- *Lannan määrä t:* lannan tilavuuspainon keskiarvo sikalan lietelannalle on 993,5 kg/m³ (Lähde: Eurofins, v.2011-2015)

- *Lannan ravinteet:* taulukkoarvot sian lietelannalle ovat kokP 0,8 kg/m³, liukN 2,2 kg/m³ ja kokN 3,4 kg/m³ (Lähde: Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 2)

- *Lannan levitysalan tarve, enimmäiseläinmäärä/ha ovat:* Emakko porsaineen 2,7, lihasika 9 ja karju 4,5 (Lähde: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, Taulukko 5 Kotieläinten vuoden aikana lannassa erittämän typen ja fosforin määrät keskimäärin.)

	YVA hankeluettelo		Hanke (laajennus)	Nykyinen ympäristölupa		Tuleva toiminta	
Eläinmäärä	900 emakkoa	3000 sikaa	512 emakkoa 4 karjua	400 emakkoa	3199 lihasikaa	912 emakkoa	4 karjua 3199 lihasikaa
Eläinyksiköt	2340	3000	1338,4	1040	3199	2371,2	3206,2
Ammoniakkipäästöt, tn/v	9,27	9,9	5,3	4,12	10,56	9,39	10,59
Lannan määrä, m3/v	8 370	7 200	4 781	3720	7679	8482	7697
Lannan määrä, tn/v	8 312	7 153	4 750	3696	7628	8426	7647
Lannan kokonaisfosfori, tn/v	6,7	5,8	3,8	3,0	6,1	6,8	6,2
Lannan liukoinen typpi, tn/v	18,4	15,8	10,5	8,2	16,9	18,7	16,9
Lannan kokonaistyyppi, tn/v	28,5	24,5	16,3	12,6	26,1	28,8	26,2
Lannan levitysalan tarve, ha	333	333	191	148	355	338	356

Hankkeen sijainti

Hanke sijoittuu metsä- ja peltomaastoon ja hankkeen lähiympäristö on pääasiassa maatalouskäytössä. Hankealueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa. Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaavassa se sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle M.

Hanke sijoittuu myös kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeälle alueelle, tässä tapauksessa Aurajokilaakson valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan: *”Maisema-arvojen tulee olla lähtökohtana alueelle laadittaville suunnitelmille ja toimenpiteille. Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla maiseman arvoja turvaavia ja edistäviä ja ottaa huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet. Maisemaan vaikuttavien suunnitelmien ja hankkeiden (korkeiden rakennelmien) yhteydessä maisemavaikutukset tulee erikseen arvioida. Rakentamisen manneralueella tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen ja edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Rakentamisen rannikolla ja saaristossa tulee olla alueen kulttuuriperintöön tukeutuvaa.”*

Hankevastaavan toimittamissa asiakirjoissa ei ole tarkasteltu hankkeen vaikutuksia maisemaan eikä Aurajokilaakson maisema-alueesta ole mainintaa. Maakuntakaavan määräykset tulee huomioida ja maisemavaikutusten arviointi toteuttaa lupaprosessien myöhemmissä vaiheissa. Jatkosuunnittelussa on hyvä kiinnittää huomiota myös maisemavaikutusten lieventämiseen, esimerkiksi materiaalivalinnoilla ja värityksellä.

Tilakeskuksen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta arvokkaita kohteita eikä hankealue sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä.

Eläinsuoja sijaitsee Aurajoen valuma-alueella. Jokialueen ekologinen tila on välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila. Suunnitellun sikalakokonaisuuden vaikutukset ulottuvat laajalle alueelle, koska lantaa levitetään yli 800 hehtaarin alueelle. Lehtimäen Tila Oy:n sikalalla saattaa olla yksittäisenä toimijana huomattava vaikutus vesiensuojeluun valuma-alueella. Toiminnan laajennuksesta johtuva lannan peltolevitys ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä vaikutuksia vesiensuojeluun olemassa olevaan toimintaan verrattuna. Hankkeen lannan levityksestä aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat kotieläintaloudelle tyypillisiä. Hankkeen toteuttaminen ei saa lisätä vesien kuormitusta eikä heikentää sikalarakennusten ja lannan levitykseen käytettävien peltojen valuma-alueilla sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa. Kokonaisuutena arvioiden vesien tilan pitää kohentua siten, että vesien hyvä tila saavutetaan vesienhoitosuunnitelmassa asetetussa aikataulussa.

Tila ei ole mukana ympäristökorvausjärjestelmässä eikä voimassa olevassa ympäristöluvassa ole kielletty levittämästä lantaa fosforiluokaltaan korkeille eikä arveluttavan korkeille pelloille. Tämä voi lisätä huuhtoumariskiä. Lannan levitykseen käytettävien peltojen fosforiluvut on syytä tarkistaa lupaharkinnan yhteydessä. Vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta on keskeistä, ettei korkeiden ja erittäin korkeiden P-lukujen pelloille levitetä lantaa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksissä kielletään nykyisin lannan levittäminen fosforiluokaltaan korkeille ja arveluttavan korkeille pelloille. Määräyksellä varmistetaan, että toiminnassa syntyvä lanta voidaan hyödyntää niin, että haitallisia ravinnehuuhtoumia ei synny. Lupamääräystä noudattamalla, hankkeen ravinnehuuhtouman riski voi joidenkin tähän asti lannanlevitykseen käytettyjen peltojen osalta jopa pienentyä nykytilanteeseen verrattuna.

Lähimmät naapuriasuinkiinteistöt sijaitsevat alle 200 metrin etäisyydellä. Tulevan laajennuksen ja naapuriasuinkiinteistön välissä on peltoaluetta. Sikalarakennusten yhteydessä on useita lietesäiliöitä, joiden täyttöjen ja tyhjennysten yhteydessä aiheutuu ainakin ajoittaista hajuhaittaa. Sikalan yhteyteen rakennettava lietesäiliö (n. 2100 m³) sijoitetaan tuotantorakennusten pohjoispuolella, noin 300 metrin ja 500 metrin etäisyydellä lähimpiin naapurikiinteistöihin. Ympäristö- ja rakennusluvan käsittelyn yhteydessä voidaan määrätä toimenpiteitä sikalatoiminnan ja lietesäiliöiden hajupäästöjen vähentämiseksi (esim. kattaminen).

Laajennuksen myötä liikenteen määrä kasvaa lähes 20 prosentilla verrattuna nykyisen ympäristöluvan mukaisen toimintaan. Tästä lantakuljetusten osuus on arvioiden mukaan noin puolet. Liikennematriisin mukaan laajennuksesta aiheutuu muulle kuin lantaliikenteelle noin sadan liikennöintikerran lisäys, joka tarkoittaa suunnilleen kymmentä kuukausittaista tapahtumaa (2–3 kertaa/viikko). Liikennemäärien kasvusta aiheutuvia melu-, turvallisuus- ja

ympäristövaikutuksia ei voida alueen maankäyttö huomioiden pitää merkittävänä.

Vaikutusten luonne

Hankkeesta aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat kotieläintaloudelle tyypillisiä ja siten hyvin ennakoitavissa. Hankkeen edellyttämä luonnonvarojen käyttö, jätteiden muodostuminen ja ympäristön pilaantumis- ja onnettomuusriskit ovat vähäisiä. Hankkeen vaikutukset eivät luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoltaan muutu oleellisesti nykyisiin vaikutuksiin verrattuna. Vaikutukset ilmenevät lähinnä haju- ja meluhaittojen lisääntymisenä lähialueella, pintavesiin kohdistuvana ravinnekuormituksena sekä liikenteen lisääntymisenä.

Hankkeesta aiheutuvia haju- tai meluhaittoja ei voida pitää merkittävänä, koska hanke ei aiheuta muutoksia kyläalueella sijaitsevan tilakeskuksen toimintaan. Ilmanlaatu lähiympäristössä säilyy maatalousvaltaiselle alueelle tyypillisenä. Ilmaan kohdistuvia ympäristövaikutuksia voidaan vähentää kasvattamoiden ilmanvaihtoa säätelevän olosuhdeautomaatiikan avulla.

Haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan vähentää tehokkaasti ympäristöluvan määräyksillä ottamalla huomioon sikojen tehokasvatusta koskevat BAT-päätelmät ja vesien- ja ilmansuojelun tarpeet sekä valvomalla lupamääräysten noudattamista toiminnassa. Vesistövaikutuksia sekä ammoniakki- ja hajupäästöjä voidaan lieventää, kun toimintaa harjoitetaan ja lantaa hyödynnetään säädösten ja lupamääräysten mukaisesti ja käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Hankkeessa on käytettävissä riittävästi lietteen varastointikapasiteettia ja levitysalaa.

Hankealueen alle 2 kilometrin etäisyydellä sijaitsee kaksi eläinsuojaa. Yhteisvaikutukset alueen muiden eläinsuojien kanssa ilmenee lähinnä hajuhaittana ja liikennemäärissä, mutta vaikutuksia ei voida pitää merkittävänä.

Yhteenveto

Kun suunniteltua hanketta arvioidaan kokonaisuutena ja otetaan huomioon sen laajuus, ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä yhteisvaikutukset eri hankkeiden kanssa, ei hankkeen toteuttaminen todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Hanke sijoittuu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeälle alueelle, Aurajokilaakson valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Maakuntakaavan määräykset tulee huomioida ja jatkosuunnittelussa on hyvä kiinnittää huomiota myös maisemavaikutusten lieventämiseen.

Eläinsuoja sijaitsee Aurajoen valuma-alueella. Jokialueen ekologinen tila on välttävä. Hankkeen vesistövaikutuksia voidaan ennaltaehkäistä ja lieventää suunnitelmallisella lannanlevityksellä, kieltämällä lupamääräyksissä lannan levittäminen fosforiluokaltaan korkeille ja arveluttavan korkeille pelloille, soveltamalla ympäristöhaittoja vähentäviä levitysmenetelmiä sekä huolehtimalla riittävästä suojavyöhykkeistä vesistöjen ympärillä.

Hankkeen aiheuttama muutos verrattuna nykyisen toiminnan vaikutuksiin ei vastaa hankeluettelon mukaisen hankkeen vaikutuksia. Vaikutukset eivät luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoaltaan muutu oleellisesti nykyisestä. Ammoniakkipäästöjä ja hajuvaikutuksia voidaan lieventää käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

ELY-keskuksen suorittaman tarkastelun perusteella ei ole ilmennyt muuta erityistä tarvetta ympäristövaikutusten arviointimenettelylle. Hanke sijoittuu olemassa olevan tilakeskuksen yhteyteen muodostaen yhtenäisen kokonaisuuden olemassa olevien toimintojen kanssa. Nykyisestä toiminnasta ei ole tullut yleisöilmoituksia tai valituksia valvontaviranomaiselle. Eläinsuojan toiminnassa ei ole valvonnassa havaittu merkittäviä puutteita, eikä merkittäviä häiriötilanteita ei ole ollut. Tilalla on tehty viimeisin ympäristöluvan määräaikaistarkastus toukokuussa 2019.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Hallintolaki (434/2003): 31 ja 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Pöytyän kunnan verkkosivuilla ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Asian on esitellyt ylitarkastaja Elinor Slotte ja ratkaissut yksikön päällikön sijaisena ylitarkastaja Anu Lillunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1 Hankealueen sijaintikartta
Liite 2 Valitusosoitus

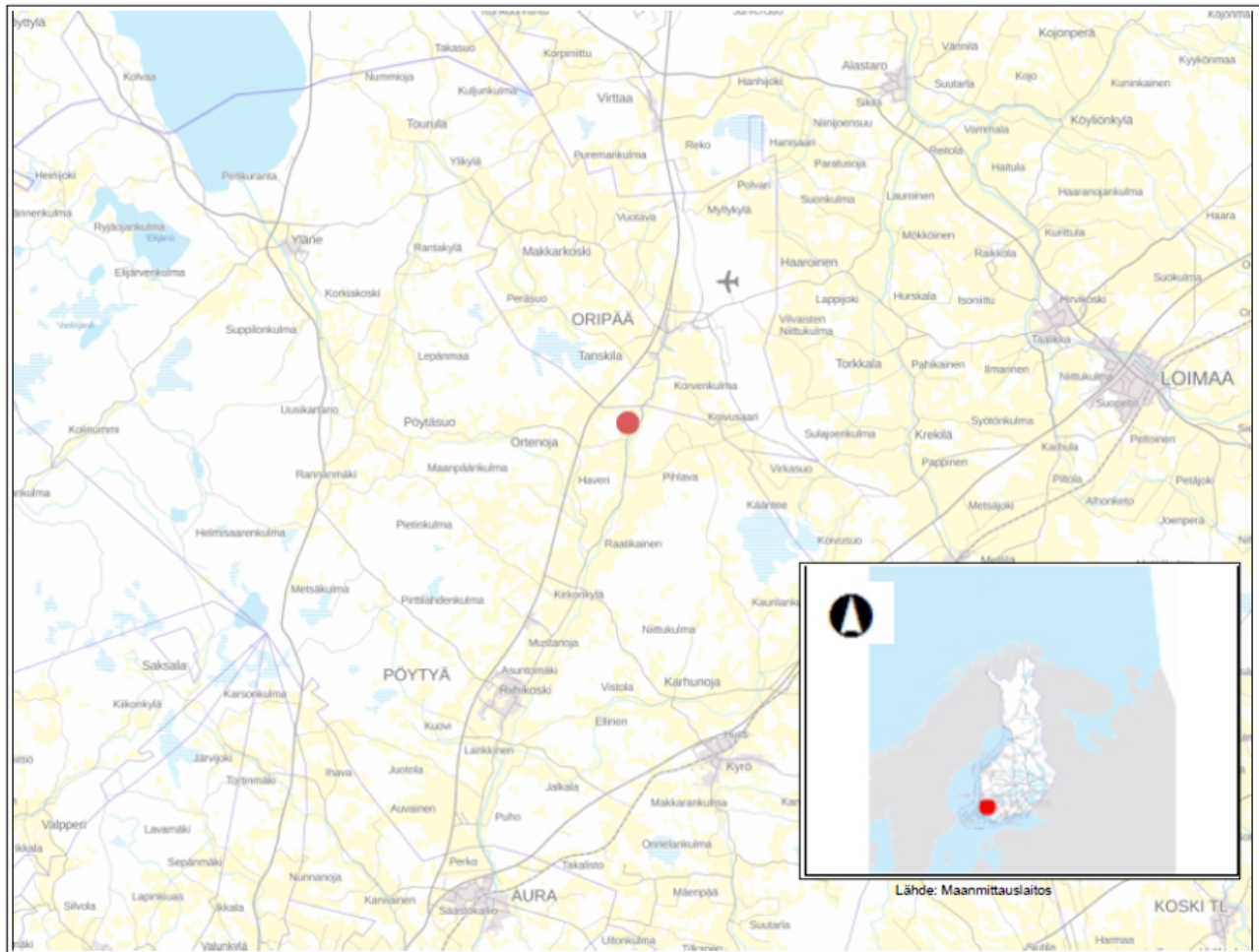
JAKELU

Lehtimäen Tila Oy, saantitodistuksin, suoritemaksutta

TIEDOKSI

Pöytyän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pöytyän kunta
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Hankealueen sijaintikartta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/6109/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6109/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillunen Anu 25.01.2021 16:16

Esittelijä Slotte Elinor 25.01.2021 16:12